

Tala som TED

Tala som TED - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Del av 1 i Tala som TED

Kort om projektet #talasomTED

Det här är ett arbete om konsten att tala #talasomTED. Under cirka åtta veckor ska eleverna förbereda, skriva och muntligt presentera ett tal eller en microföreläsning om 2-3 minuter. Ämnet är fritt – målet är att beröra lyssnaren. Hela projektet finns som PDF längst ned på sidan.

Syftet med talasomTED

Arbetet med #talasomTED rymmer flera delar av kursplanen för svenska, förutsatt att man jobbar utöver själva materialet. Diskussioner, bearbetning, jämförelser och analyser ska vara centrala moment utöver själva skrivandet och talandet. Understrukna ord, fraser och begrepp som direkt kan härledas till arbetet.

Arbetet är uppdelat i fyra delar – METOD

DEL 1: Först en "taldusch" där vi tittar på olika tal, analyserar och diskuterar innehåll och presentation. Vi talar om olika ämnen. Eleven reflekterar, väljer ämne och gör en tankekarta.

DEL 2: Sedan skriver eleverna själva talet med hjälp av sin tankekarta och en skrivinstruktion uppdelad på fyra "pusselbitar". Kontinuerlig presentation av varje pusselbit:

- Inledning (pusselbit 1)
- Din historia (pusselbit 2) – Patos (pusselbit 3)
- Punch line (pusselbit 4)

DEL 3: Avslutningsvis lite finputs och pynt och mycket övning. Att kunna använda olika talarstrategier och att hålla talet för så många som möjligt.

DEL 4: Presentation. Förberedelser och genomförande. Checklista.

Exempel DEL 1 – Att välja ämne för talet

Nu ska vi börja sätta ihop våra tal och föreläsningar. Innan man kan skriva ihop ett bra tal måste en sak vara klar; Vad ska du prata om? Det går att prata om nästan vad som helst, men det finns en regel: Det måste vara din upplevelse, din resa, din bild eller din uppfinning. Det måste handla om dina känslor, dina idéer och ditt hjärta. Tips på ämnen är:

- En plats jag har besökt.
- En resa jag har gjort.
- En målning jag producerat.
- En bok jag har skrivit.
- En person jag har träffat.
- En händelse jag har varit med om.
- Något som jag upplevt som de flesta andra inte har.

Efter att du valt ämne ska du göra en tankekarta i ditt anteckningsblock för att se om det "funkar". Är ditt ämne rikt? Är det något som du har lätt att prata om? Publicera din idé eller ditt färdiga val där andra kan ta del av den. Då kan andra härma dig om din idé är bra. Var inte rädda för att härma eller bli härmade. Ingen kan ta dina upplevelser eller dina känslor exakt.

Hoppas att du har valt ämne till ditt tal och att du har gjort en tankekarta. Viktigt att du fyller på din tankekarta med så mycket information som möjligt och visar upp den och förklarar för en kamrat. Det här är grunden till ditt tal. Sen ska du skriva del 1-2-3-4 (instruktioner finns i bifogad PDF).

Lgr 11 Kunskapskrav (kopplingar till årskurs 6)

Eleven kan skriva olika slags texter med **tydligt** innehåll och **väl** fungerande struktur samt **god** språklig variation. I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med **god** säkerhet.

Sammanställningarna innehåller **välutvecklade** beskrivningar, egna formuleringar och **god** användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera text med olika estetiska uttryck så att de samspelar på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap.

Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet **väl**. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **välutvecklade** muntliga redogörelser med **väl** fungerande inledning, innehåll och avslutning och **god** anpassning till syfte och mottagare.